

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่เกิดจากความ  
ต้องการและมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง และเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูป  
การเมืองที่กำหนดให้มีสถาบันการเมืองที่เป็นองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระในการดำเนิน  
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่มีหน้าที่ตามพันธกิจต่างไปจากสำนักงานป้องกัน  
และปราบปรามการฟอกเงิน โดยมีสภาพการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นอิสระ เช่นเดียวกัน  
แต่ก็ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลการบังคับบัญชาของฝ่ายบริหารที่อาจสั่งการหรือ  
กำลั่วงต่อสภาพการบังคับใช้กฎหมายได้โดยง่าย ต่างกับคณะกรรมการป้องกันและ  
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ดำเนินงานได้โดยอิสระ ในการวินิจฉัยสั่งการกฎหมาย  
วางระเบียบและควบคุมตนเองได้ตามกฎหมายที่ให้อำนาจไว้

ผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษา มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ  
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และอีกองค์กรหนึ่งที่ปฏิบัติหน้าที่ในการ  
ป้องกันและปราบปรามการฐานฟอกเงิน ซึ่งเป็นหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปราม  
การฟอกเงิน โดยทั้งสององค์กรได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการสนับสนุนการ

ปฏิบัติงานของกันและกันขึ้นจึงเป็นกรณีศึกษานับเป็นกรณีแรกที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรอิสระจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 กับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้มาประสานงานกัน โดยทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้เป็นไปอย่างบูรณาการมีประสิทธิภาพและครบวงจรที่จะให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดให้เป็นของแผ่นดิน โดยรวดเร็ว เพื่อให้สังคมและประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในระบบของมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ ได้ศึกษาถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย และปัญหาข้อกฎหมาย โดยเฉพาะเจาะจง ตลอดจนปัญหาหรืออุปสรรคและข้อบกพร่องของข้อตกลงดังกล่าว ในการดำเนินการปราบปรามการทุจริตของข้าราชการประจำข้าราชการการเมือง ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐและผู้กระทำความผิดอาชญาฐานฟอกเงิน เพื่อหาแนวทางและมาตรการต่าง ๆ ที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จากการศึกษาพบว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรอิสระสามารถที่จะออกกฎระเบียบข้อบัญญัติข้อบังคับต่าง ๆ ได้ และสามารถที่จะนำบทบัญญัติการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งและอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้โดยอนุโลมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 301 แต่การดำเนินการที่จะปราบปรามการทุจริตและนำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วทำให้ผู้กระทำความผิด โอนย้ายแปรสภาพหรือซุกซ่อนทรัพย์สินเสียก่อนซึ่งมีหลายกรณีที่มีผู้กระทำความผิดแต่ไม่สามารถนำทรัพย์สินตกแก่แผ่นดินได้ แต่ยังมีอีกองค์กรหนึ่งที่ทำหน้าที่ดำเนินการนำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้ตกเป็นของแผ่นดินได้เช่นเดียวกัน คือ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งเป็นหน่วยงานที่ฝ่ายบริหารเป็นผู้บังคับบัญชาโดยมีกฎหมายกำหนดให้ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตาม

กฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 (5) ด้วย จึงทำให้สามารถนำทรัพย์สินในการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินได้อย่างรวดเร็วตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สามารถที่จะทำข้อตกลงกับหน่วยงานอื่นได้โดยอาศัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ดังนั้น ทั้งสององค์กรจึงมีความจำเป็นในการทำข้อตกลงประสานงานกันและจะต้องนำข้อตกลงไปปฏิบัติต่อกันแต่ในบางข้อของข้อตกลงอาจจะก่อให้เกิดกระทบสิทธิประชาชนหรือผู้ถูกบังคับใช้ ในเมื่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่มีอำนาจที่กระทำได้ เนื่องจากข้อตกลงบางข้อทำเกินกรอบอำนาจของกฎหมาย จึงขัดกับหลักนิติธรรม หลักนิติรัฐ และหลักไม่มีกฎหมายไม่มีอำนาจคือ องค์กรฝ่ายปกครองจะทำประการใดก็ได้ ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายมอบอำนาจให้แก่องค์กรฝ่ายปกครองกระทำการนั้นและต้องดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมายเมื่อกระทำเกินขอบอำนาจ เมื่อนำไปปฏิบัติต่อบุคคลภายนอกจะเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินได้

ดังนั้น ผู้ศึกษาวิจัยเห็นว่า ควรนำข้อตกลงดังกล่าวไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยบัญญัติเป็นกฎหมายโดยองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อให้สามารถนำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้กับกรณีทั้งสององค์กรที่ได้มาทำข้อตกลงความกันร่วมมือกัน และเพื่อจะได้เป็นมาตรการทางกฎหมายหรือมาตรการเสริมในการใช้กฎหมายทั้งสองฉบับอย่างบูรณาการที่ชัดเจนถูกต้องตามกฎหมายยิ่งขึ้น

The constitution of the Kingdom of Thailand (B.E. 2540) was promulgated on the basis of the will and participation of the people of Thailand. It is a constitution which provides for the reform of political institutions so that they remain independent of government agencies charged with countering corruption. This constitutional mandate differs from that of the Anti-money Laundering Office which enjoys an independent law enforcement status, but which is still under the command and supervision of the administration in power. This is a dangerous state of affairs since the office could be easily turned away from strict law enforcement. This state of affairs differs from that of the National

Anti-corruption Commission which operates independently in its work of adjudication and the establishment of regulations and proper control as empowered by the law.

This researcher has studied the measures adopted for countering corruption by the National Anti-corruption Commission and those of another organization responsible for countering money laundering. The two organizations have agreed to cooperate operationally. This is the first case study of the cooperation between an independent organization, established by the organic law on Anti-corruption (B.E. 2542), the Office of National Anti-corruption, and the Office of Anti-money Laundering established by the Anti-money Laundering act (B.E. 2542). The two organizations have joined forces allowing the NCAC to become proficient in securing the forfeiture of the properties of wrongdoers and putting them under state control, thereby securing public faith in the anti-corruption measures. The law's intentions have been studied as well as various problems, particularly legal ones. In addition, obstacles and drawbacks to the agreement in countering corruption committed by civil servants, political officials and the general public in regard to governmental agencies, as well as those encountered in the course of moving against those who have committed money laundering offenses, have been considered by the researcher. The purpose of this is to help correct and improve guidelines and relevant measures.

This study found that the Office of the NACC as an independent organization can legally enact rules and regulations. Provisions allowing for the NACC's exercise of authority have been stipulated by the Election Commission

and the constitutional court in section 301 of the constitution of the Kingdom of Thailand (B.E. 2540), *mutatis mutandis*. However, the expeditious state confiscation of properties connected with wrongdoing has proven infeasible. As such, wrongdoers usually have enough time to transfer or hide ill-gotten properties. In some cases, wrongdoers are uncovered, but still their properties cannot be brought under state control. Nevertheless, another organization responsible for the forfeiture of such property and putting it into state hands is the Office for Anti-money Laundering. This organization is charged with applying laws governing an array of offenses. These laws pertain to the following: offenses committed while on official duty, offenses committed while performing duties in the course of enforcing justice in accordance with the criminal code, offenses committed by officials in the organization itself or other government agencies or offenses regarding one's duties and other fraudulent practices. These offenses fall under the jurisdiction of the National Anti-corruption Commission, and, as such, makes them fundamental offenses according to the Anti-money Laundering act section 3 (5) (B.E. 2542). As intended by the law, these legal measures have allowed the state to repossess property connected with the committing of such offenses. The Anti-money Laundering Office can make an agreement with other agencies on the basis of regulations issued by the Office of the Prime Minister governing cooperation in conducting operations pursuant of the Anti-money Laundering act (B.E. 2542). It is imperative that the two agencies agree on cooperation and apply agreements reached in practice. However, in some cases, such an agreement

may impact the rights of the people or those subjected to the application of the agreement. The Office for Anti-money Laundering does not have the power to undertake such action on its own authority because aspects of the agreement fall beyond the scope of its legal jurisdiction. The agreement may also contradict ethical principles and normal legal standards, even apart from the principle that law is null and void without power of enforcement. An administrative body can act only when the law entrusts it with sufficient power and its actions truly fall under its jurisdiction. Otherwise, administrative actions are illegal and may cause damage to persons or properties.

This researcher's opinion is that such agreements should be amended and updated through legislation. This would make provisions governing agreement by the two agencies legally binding. Finally, supplementary measures could thereby become legally valid and laws governing the two agencies could be integrated.